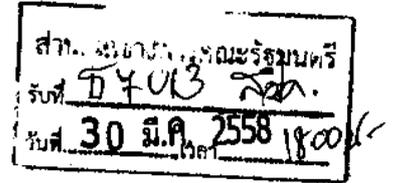

ด่วนที่สุด

ที่ กก ๐๔๐๓/๑๕๖๗

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
๔ ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพฯ ๑๐๑๑๐

๒๕ มีนาคม ๒๕๕๘

๕7 ฌ.ย. 2558

จัดเข้าวาระ.....

เรื่อง รายงานผลการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาหมักคุดเทศก์

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๒๖๙๙๓ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๒. สรุปผลการรายงานตัวหมักคุดเทศก์

ด้วย กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ขอเสนอเรื่อง รายงานผลการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาหมักคุดเทศก์มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๒) เรื่องที่นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาลนำเสนอหรือมีคำสั่งให้เสนอคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ณะศักดิ์ ปภิวมาประกร) กำกับการบริหารราชการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี แจ้งว่า คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๗ ลงมติรับทราบมาตรการแก้ไขปัญหามักคุดเทศก์ ตามที่กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาเสนอ และให้กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา รับผิดชอบเห็นชอบของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป รวมทั้งรายงานผลการดำเนินงานที่กำหนดให้หมักคุดเทศก์มารายงานตัว ซึ่งได้ขยายเวลาไปจนถึงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๘ ให้คณะรัฐมนตรีทราบด้วย

๑.๑ ความเป็นมา

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ได้เสนอเรื่อง การดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาหมักคุดเทศก์ เพื่อคณะรัฐมนตรีทราบมาตรการการแก้ไขปัญหามักคุดเทศก์ โดยแบ่งเป็นมาตรการระยะสั้น ระยะกลาง ระยะยาว และได้ดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาหมักคุดเทศก์ ร่วมกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามมาตราดังกล่าว

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

ลงมติรับทราบมาตรการแก้ไขปัญหามักคุดเทศก์ ตามที่กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาเสนอ และให้กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา รับผิดชอบเห็นชอบของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป รวมทั้งรายงานผลการดำเนินงานที่กำหนดให้หมักคุดเทศก์มารายงานตัว ซึ่งได้ขยายเวลาไปจนถึงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๘ ให้คณะรัฐมนตรีทราบด้วย

/๑.๓ ผลการดำเนินการ...

๑.๓ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

๑.๓.๑ การรายงานตัวมัคคุเทศก์ โดยแจ้งมัคคุเทศก์ทุกคนให้มารายงานตัว ตั้งแต่วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ จนถึงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๘ เพื่อสำรวจข้อมูลสถานะปัจจุบันของมัคคุเทศก์ โดยมีมัคคุเทศก์เดินทางมารายงานตัว ณ สำนักงานทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์สาขาทั้ง ๔ แห่ง และสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด ทุกจังหวัด จำนวนทั้งสิ้น ๑๗,๗๖๕ ราย จากจำนวนมัคคุเทศก์ที่ได้รับใบอนุญาตทั้งสิ้น ๕๒,๙๕๖ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๕๕ ของจำนวนมัคคุเทศก์ทั้งหมด จากข้อมูลการรายงานตัวพบว่าผู้มารายงานตัวส่วนใหญ่ประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ เป็นอาชีพหลักจำนวน ๘,๖๓๖ ราย คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๖๑ ผู้มารายงานตัวที่ประกอบอาชีพมัคคุเทศก์เป็นบางครั้งบางคราวจำนวน ๗,๖๒๐ ราย คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๘๙ และผู้มารายงานตัวที่ไม่ได้ประกอบอาชีพมัคคุเทศก์เลย จำนวน ๑,๕๐๙ ราย คิดเป็นร้อยละ ๘.๕๙ (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

๑.๓.๒ การดำเนินการตามความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๑) ดำเนินการตามความเห็นของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ดังนี้

(๑.๑) บูรณาการกำลังเจ้าหน้าที่ ๓ ส่วน เพื่อร่วมกันออกตรวจตราและบังคับใช้กฎหมายพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยแต่งตั้งผู้แทนจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อเป็นการเพิ่มอัตรากำลังและให้เจ้าหน้าที่สามารถปฏิบัติงานด้านการปราบปรามผู้กระทำความผิดได้อย่างคล่องตัวและรวดเร็วยิ่งขึ้น

(๑.๒) พิจารณากำหนดจุดตรวจสอบใบสั่งงานมัคคุเทศก์ (Job Order) โดยดำเนินการตรวจใบสั่งงานมัคคุเทศก์ (Job Order) ร่วมกับกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว ตามจุดที่กำหนดได้แก่ ในพื้นที่ท่าอากาศยานนานาชาติทั่วประเทศ และตามแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญทั่วประเทศ ซึ่งได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปลายเดือนมกราคม ๒๕๕๘ ที่ผ่านมา จากการตรวจฯ ดังกล่าวพบว่ามัคคุเทศก์มีใบสั่งงานมัคคุเทศก์ถูกต้องตามระเบียบฯ และพบธุรกิจนำเที่ยวที่ออกใบสั่งงานให้กับมัคคุเทศก์โดยมัคคุเทศก์ดังกล่าวไม่ได้รับใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์ จำนวน ๓ ราย ซึ่งได้ดำเนินคดีกับมัคคุเทศก์ที่ไม่ได้รับอนุญาต และได้มีหนังสือแจ้งตักเตือนไปยังธุรกิจนำเที่ยวทั้ง ๓ รายแล้ว หากพบว่ามีการใช้มัคคุเทศก์ที่ไม่ได้รับใบอนุญาตอีก จะดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายต่อไป (เพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยว)

(๒) ดำเนินการตามความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ดังนี้

(๒.๑) บูรณาการการทำงานร่วมกับสถาบันการศึกษาในการเตรียมผลิตมัคคุเทศก์ไทยให้มีปริมาณและความสามารถที่หลากหลายในด้านภาษา โดยพิจารณาหลักสูตรอบรมมัคคุเทศก์ที่มีมาตรฐานและเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน ทั้งนี้ เมื่อวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ได้มีการประชุมคณะกรรมการธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ ครั้งที่ ๕/๒๕๕๗ ซึ่งที่ประชุมมีมติเห็นชอบในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการท่องเที่ยว ซึ่งผู้จบการศึกษาสามารถรับใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์ได้โดยให้มีเงื่อนไขเพิ่มเติมว่าต้องมีคะแนนวิชาภาษาต่างประเทศไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๗๕ หรือผ่านการทดสอบภาษาจากสถาบันภาษาที่มีมาตรฐาน ซึ่งเป็นสถาบันที่กรมการท่องเที่ยวกำหนด และมีมติเห็นชอบให้หลักสูตรอนุปริญญาตรีวิชาชีพเกี่ยวกับมัคคุเทศก์ไม่น้อยกว่า ๙ หน่วยกิต ประกอบด้วย วิชาจรรยาบรรณวิชาชีพและกฎหมายสำหรับธุรกิจบริการและการท่องเที่ยว วิชางานมัคคุเทศก์ และการฝึกงาน ทั้งนี้ อยู่ในระหว่างการดำเนินการเพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาต่อไป

(๒.๒) ให้ความสำคัญกับการบังคับใช้พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยว และมัคคุเทศก์ พ.ศ.๒๕๕๑ อย่างจริงจัง ซึ่งสำนักทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ได้ดำเนินการตรวจ ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑ อย่างต่อเนื่อง โดยในปี ๒๕๕๗ มีผู้ประกอบการที่รับการตรวจ จำนวนทั้งสิ้น ๕๕๔ ราย มัคคุเทศก์ที่รับการตรวจจำนวนทั้งสิ้น ๒๙๒ ราย ในจำนวนนี้ มีการดำเนินคดีกรณีไม่มีใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยว ๒๔ ราย กรณีไม่มีใบอนุญาต เป็นมัคคุเทศก์ ๒๔ ราย และในเดือนมกราคม ๒๕๕๘ มีผู้ประกอบการที่รับการตรวจ จำนวนทั้งสิ้น ๑๕ ราย มัคคุเทศก์ที่รับการตรวจ จำนวนทั้งสิ้น ๒๐ ราย มีการดำเนินคดีกรณีไม่มีใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์ ๓ ราย

๑.๓.๓ การดำเนินการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๑) มีหนังสือให้ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวแจ้งรายชื่อมัคคุเทศก์ที่ปฏิบัติงาน เป็นมัคคุเทศก์และรายชื่อชาวต่างชาติที่จ้างต่อสำนักงานทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์กลาง ตั้งแต่วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ จนถึงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๘ โดยมีผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวนำส่งรายชื่อ มัคคุเทศก์และชาวต่างชาติที่จ้างจำนวนทั้งสิ้น ๑,๐๐๕ ราย จากจำนวนผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยว ๑๒,๗๐๐ ราย คิดเป็นร้อยละ ๗.๙๑ ของจำนวนผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวทั้งหมด ในจำนวนนี้พบว่า ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยว มีการจ้างงานมัคคุเทศก์ในช่วง ๑ ปี ที่ผ่านมา รวมทั้งสิ้น ๗,๓๗๓ ราย และมีชาวต่างชาติปฏิบัติงานในบริษัทนำเที่ยว รวมทั้งสิ้น ๑,๑๑๖ ราย โดยชาวต่างชาติส่วนใหญ่ทำหน้าที่ผู้ประสานงาน ผู้จัดการทั่วไป และผู้จัดการฝ่ายขาย และการตลาด ทั้งนี้ พบว่าไม่มีการว่าจ้างชาวต่างชาติทำหน้าที่มัคคุเทศก์ ในส่วนของผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยว ที่ไม่ได้นำส่งรายชื่อมัคคุเทศก์และรายชื่อชาวต่างชาติ ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น ๑๑,๖๘๕ ราย กรมการท่องเที่ยว จะดำเนินการตรวจสอบว่ามีการจ้างมัคคุเทศก์ผิดกฎหมายหรือไม่ เพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

(๒) กรมการท่องเที่ยว ร่วมกับสำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและ กีฬา กรมพัฒนาธุรกิจการค้า และกรมสอบสวนคดีพิเศษ ดำเนินมาตรการปราบปรามผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยว ที่มีการดำเนินการในลักษณะตัวแทนอำพราง (NOMINEE) โดยได้ออกตรวจในระหว่างวันที่ ๒๘ - ๒๙ มกราคม ๒๕๕๘ ณ บริเวณสถานประกอบธุรกิจนำเที่ยว ในพื้นที่อาคารพระราม ๙ (สวนงู) และบริเวณสถานประกอบธุรกิจ ย่านวังทองกลาง ลาดพร้าว และสวนหลวง พบว่า บริษัท เถิงเพย ทัวร์ จำกัด บริษัท ไทย จง ทัว ทราเวล กรุ๊ป (ไทยแลนด์) จำกัด บริษัท หลงไห้ ทราเวล จำกัด และบริษัท หวัง เหมยฮอติเคิลย์ทราเวล (ไทยแลนด์) จำกัด เข้าข่ายมีมูลกรณีเกี่ยวเนื่องเป็นความผิดฐานใช้ผู้ไม่มีใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์นำคณะทัวร์ ท่องเที่ยว ตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑ เบื้องต้น ในทางปกครอง นายทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์กลางจะมีหนังสือว่ากล่าวตักเตือนไปยังผู้ประกอบการ ธุกิจนำเที่ยวทั้ง ๔ รายซึ่งหากผู้ประกอบการธุกิจนำเที่ยวรายใดมีพฤติการณ์เช่นนี้อีก นายทะเบียนจะดำเนินการ เพิกถอนใบอนุญาตตามกฎหมาย ส่วนในทางอาญาอยู่ระหว่างรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อดำเนินคดีต่อไป ทั้งนี้ ในส่วนของการตรวจเพื่อการประกอบธุกิจท่องเที่ยว โดยใช้คนไทยเป็นตัวแทนอำพราง (NOMINEE) กรมพัฒนาธุรกิจการค้าอยู่ระหว่างการดำเนินการตรวจสอบในเชิงลึก และหากพบข้อมูลการกระทำ ผิดกฎหมายจะดำเนินการแจ้งให้กรมสอบสวนคดีพิเศษเสนอเข้าพิจารณากำหนดเป็นคดีพิเศษต่อไป

(๓) สร้างเครือข่ายร่วมกับผู้แทนของจังหวัด และผู้ประกอบการภาคเอกชน โดยดำเนินการจัดสัมมนาสร้างเครือข่ายให้ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑ (นายตรวจ) เสร็จสิ้นแล้ว ๒ ครั้ง เมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๗ ณ โรงแรมเดอะทวินทาวเวอร์ กรุงเทพฯ มีผู้เข้าร่วมสัมมนา รวม ๗๖ คน และวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๗ ณ โรงแรม เอวัน เดอะรอยัลครุช พัทยา จังหวัดชลบุรี มีผู้เข้าร่วมสัมมนา ๔๖ คน ทั้งนี้ การสัมมนาดังกล่าวมีจุดประสงค์เพื่อเป็นการเฝ้าระวัง แจ้งเบาะแสเพื่อให้การตรวจปฏิบัติตามพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นไป

อย่างมีประสิทธิภาพ และผู้ประกอบการก็นำเที่ยว มัคคุเทศก์ ผู้นำเที่ยว และบุคลากรในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว มีความรู้ความเข้าใจในพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ทำให้สามารถดำเนินการตรวจปฏิบัติตามกฎหมายดังกล่าวได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อีกทั้งเป็นการลดปัญหาการใช้มัคคุเทศก์ที่ไม่ได้รับใบอนุญาต ลดปัญหาคนต่างด้าวที่ลักลอบเข้ามาประกอบอาชีพเป็นมัคคุเทศก์ และผู้ประกอบการก็นำเที่ยวในประเทศไทย (NOMINEE) ซึ่งกำลังเป็นปัญหากับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในปัจจุบัน

(๔) เร่งผลิตมัคคุเทศก์ที่มีคุณภาพโดยดำเนินการอบรมและพัฒนาศักยภาพให้กับมัคคุเทศก์ ซึ่งกรมการท่องเที่ยวได้ร่วมมือกับสมาคมมัคคุเทศก์อาชีพแห่งประเทศไทยมาตลอด ทั้งนี้ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ได้มีการจัดอบรมหลักสูตร Backpacking จำนวน ๑๐๐ คน หลักสูตรการสร้างปราสาทขอมโบราณตามหลักดาราศาสตร์ไทย จำนวน ๘๐ คน และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้มีการอบรมให้กับมัคคุเทศก์อาชีพ ดังนี้

(๔.๑) อบรมการเป็นมัคคุเทศก์ที่ดี เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๗
จำนวน ๓๐๐ คน

(๔.๒) อบรมให้ความรู้กับมัคคุเทศก์และผู้ประกอบการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวตามรอยภาพยนตร์ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ จำนวน ๑๐๐ คน

(๔.๓) อบรมแนวคิดและเทคนิคการนำเสนอการท่องเที่ยววิถีไทยในเขตพื้นที่ภาคเหนือ ระหว่างวันที่ ๒๓ - ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๗ จำนวน ๑๐๐ คน

(๔.๔) การอบรมเพื่อประเมินมัคคุเทศก์รายใหม่ จำนวน ๒ รุ่น รุ่นละ ๖๐ คน รุ่นที่ ๑ พื้นที่สำนักงานทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์กลาง ระหว่างวันที่ ๑ - ๔ ธันวาคม ๒๕๕๗ รุ่นที่ ๒ พื้นที่สำนักงานทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์สาขาภาคใต้เขต ๑ จังหวัดสงขลา ระหว่างวันที่ ๒๐ - ๒๔ มกราคม ๒๕๕๘

(๔.๕) จัดกิจกรรมล่องเรือแม่น้ำเจ้าพระยา เพื่อเพิ่มองค์ความรู้ให้กับมัคคุเทศก์ จำนวน ๒ รุ่น รุ่นละ ๖๐ คน รุ่นที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๑๒ - ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๗ และรุ่นที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๒๖ - ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๗

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

คณะรัฐมนตรีมีมติให้กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา รับความเห็นของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป จึงเห็นควรรายงานผลการดำเนินการตามความเห็นของหน่วยงานดังกล่าว รวมทั้งการดำเนินการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องให้คณะรัฐมนตรีทราบ

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

คณะรัฐมนตรีมีมติให้กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา รายงานผลการดำเนินงานที่กำหนดให้มัคคุเทศก์มารายงานตัว ซึ่งได้ขยายเวลาออกไปจนถึงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๘ ให้คณะรัฐมนตรีทราบด้วย

๔. สารสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

ข้อกฎหมาย

พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๑๗ (๑) (ก) ผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวซึ่งเป็นนิติบุคคลต้องเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายไทยที่มีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินกิจการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวถ้าเป็นห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ผู้เป็นหุ้นส่วนประเภทไม่จำกัดความรับผิดชอบต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทย ถ้าเป็นบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดทุนของบริษัทไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๑ ต้องเป็นของบุคคลธรรมดาซึ่งมีสัญชาติไทย และกรรมการของบริษัทเกินกึ่งหนึ่งต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทย

มาตรา ๓๑ ห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยว จัดบริการนำเที่ยวให้แก่นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาจากต่างประเทศ โดยไม่ได้รับค่าบริการหรือรับค่าบริการในอัตราที่เห็นได้ว่าไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย

มาตรา ๓๒ ห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวมอบหมายให้มัคคุเทศก์ ผู้นำเที่ยวหรือบุคคลอื่นใดนำนักท่องเที่ยวในความรับผิดชอบของตนไปท่องเที่ยว โดยเรียกเก็บเงินจากมัคคุเทศก์ ผู้นำเที่ยวหรือบุคคลอื่นนั้น หรือโดยให้บุคคลดังกล่าวรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าเดินทาง ค่าที่พัก ค่าอาหารหรือค่าอำนวยความสะดวกอื่นใดของนักท่องเที่ยว ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน

มาตรา ๓๓ ในการจัดให้มีมัคคุเทศก์หรือผู้นำเที่ยวเดินทางไปกับนักท่องเที่ยว ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวต้องใช้มัคคุเทศก์ซึ่งได้รับใบอนุญาตหรือผู้นำเที่ยวซึ่งได้ขึ้นทะเบียน

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๘๔ ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๑ หรือมาตรา ๓๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๘๕ ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๓ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท

มาตรา ๘๖ ผู้ใดทำหน้าที่เป็นมัคคุเทศก์โดยไม่ได้รับใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์ หรือทำหน้าที่เป็นมัคคุเทศก์ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาต ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี ปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา พิจารณาแล้ว เพื่อให้การแก้ไขปัญหามัคคุเทศก์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงเห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อโปรดทราบรายงานผลการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหามัคคุเทศก์ ดังกล่าวข้างต้น และมาตรการในการแก้ไขปัญหามัคคุเทศก์ขาดแคลนในด้านภาษาต่างประเทศ ที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลการรายงานตัว และสถิตินักท่องเที่ยว ดังนี้

๕.๑ มัคคุเทศก์ในสาขาภาษารัสเซีย ภาษาเกาหลี ภาษาฮินดี ภาษาเวียดนาม มีแนวโน้มขาดแคลน ไม่เพียงพอต่อการรองรับนักท่องเที่ยว จึงควรให้ความสำคัญต่อการพัฒนาทักษะด้านภาษาต่างประเทศในสาขาที่ขาดแคลนดังกล่าวให้แก่มัคคุเทศก์ โดยมุ่งเน้นกลุ่มเป้าหมายในการพัฒนาให้แก่มัคคุเทศก์ที่มีทักษะด้านภาษาต่างประเทศในสาขาที่ขาดแคลนในระดับพอใช้เป็นอันดับแรก เนื่องจากกลุ่มนี้มีพื้นฐานทางภาษาต่างประเทศในสาขาที่ขาดแคลนอยู่แล้ว แต่ยังไม่ถึงระดับที่สามารถนำมาปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงสามารถนำมัคคุเทศก์กลุ่มนี้มาเข้ารับการอบรมเพิ่มเติมเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้ ในระยะเวลาที่สั้นกว่าการอบรมให้แก่มัคคุเทศก์ที่ไม่มีความรู้ในด้านภาษานั้นเลย

อย่างไรก็ตาม นักท่องเที่ยวบางประเทศสามารถใช้ภาษาต่างประเทศได้มากกว่า ๑ ภาษา เช่น นักท่องเที่ยวชาวมาเลเซีย ชาวสิงคโปร์ สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้ จึงสามารถใช้มัคคุเทศก์ภาษาอังกฤษทดแทนได้

๕.๒ ส่งเสริมให้มัคคุเทศก์ที่มีทักษะด้านภาษาต่างประเทศในสาขาที่ขาดแคลนในระดับดีมาก แต่ปัจจุบันไม่ได้ประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ เข้าสู่ตลาดเพื่อลดปัญหาการขาดแคลนมัคคุเทศก์ในระยะสั้น

/โดยเฉพาะ...

โดยเฉพาะในช่วงฤดูการท่องเที่ยว ที่มีคัคเทศก์ไม่เพียงพอ ผู้ประกอบการสามารถสืบค้นรายชื่อคัคเทศก์ที่มา
รายงานตัวกับกรมการท่องเที่ยว และติดต่อจ้างงานคัคเทศก์ได้โดยตรง

๕.๓ ข้อมูลที่ได้จากการรายงานตัวคัคเทศก์มีข้อจำกัดหลายประการ ได้แก่

๕.๓.๑ เนื่องด้วยเป็นนโยบายเร่งด่วน ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลคัคเทศก์จำกัด
เพียงแค่ ๒ เดือน จึงมีผู้มารายงานตัวเพียงร้อยละ ๓๓.๕๕ ของจำนวนคัคเทศก์ทั้งหมด ซึ่งเป็นเพียงส่วนน้อย
ข้อมูลที่ได้จึงไม่ครบถ้วนและอาจไม่ตรงกับความเป็นจริง การวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงลึกจึงไม่สามารถทำได้
เนื่องจาก ต้องเก็บข้อมูลอย่างละเอียด เช่น สาเหตุที่คัคเทศก์ ไม่ได้ประกอบอาชีพคัคเทศก์เป็นอาชีพหลัก
เกิดจากการไม่ได้รับการจ้างงาน หรือเกิดจากความสมัครใจที่จะไม่ประกอบอาชีพเป็นคัคเทศก์ เป็นต้น

๕.๓.๒ ข้อมูลด้านความสามารถทางภาษา เป็นเพียงข้อมูลที่ได้จากคัคเทศก์
เท่านั้น ไม่ใช่การวัดระดับความสามารถโดยผ่านการทดสอบจากสถาบันที่ได้มาตรฐาน ข้อมูลที่ได้อาจไม่ตรงกับ
ความเป็นจริง

๕.๓.๓ การสำรวจข้อมูลคัคเทศก์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการขาดแคลนคัคเทศก์ที่มี
ทักษะด้านภาษาต่างประเทศ จำเป็นต้องมีการเก็บข้อมูลในเชิงลึก และใช้เวลา จึงควรทำการศึกษา
อย่างละเอียด โดยผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนสมบูรณ์ เชื่อถือได้ จึงจะสามารถนำมา
กำหนดมาตรการระยะยาวในการผลิตคัคเทศก์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงต้องมีการทดสอบความสามารถ
ทางภาษาของคัคเทศก์โดยสถาบันที่ได้มาตรฐาน จึงจะสามารถระบุความสามารถทางภาษาของคัคเทศก์
ได้อย่างแท้จริง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางกอบกาญจน์ วัฒนวรางกูร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

กรมการท่องเที่ยว

โทร. ๐ ๒๓๕๖ ๐๗๑๓

โทรสาร ๐ ๒๒๑๙ ๔๐๓๑